

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ – ΣΗΜΕΙΑ ΕΙΣΗΓΗΣΗΣ

Σας αποστέλλουμε σημεία από την εισήγηση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, κ. Γ.Ν. Ραγκούση, για το σχέδιο νόμου για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση, που εγκρίθηκε σήμερα από το Υπουργικό Συμβούλιο :

Τι ισχύει σήμερα:

- Οι συναλλαγές του πολίτη και της επιχείρησης με το δημόσιο πραγματοποιούνται με την αυτοπρόσωπη ή με εξουσιοδότηση φυσική παρουσία εκπροσώπου του τις ώρες συναλλαγών του δημοσίου με το κοινό.
- Ο πολίτης έχει την ευθύνη να φέρει μαζί του και προκειμένου να πραγματοποιηθούν οι συναλλαγές του σειρά από έγγραφα είτε στην πρωτότυπη είτε σε επικυρωμένη του γνήσιου μορφή.
- Δεν υπάρχει η δυνατότητα ηλεκτρονικής αυθεντικοποίησης και υπογραφής των εγγράφων και έτσι η ηλεκτρονική επικοινωνία είτε μεταξύ των υπηρεσιών του δημοσίου είτε των πολιτών με το δημόσιο υπόκειται στους αντίστοιχους περιορισμούς.
- Οι υπηρεσίες δεν επικοινωνούν μεταξύ τους ή όταν επικοινωνούν αυτό γίνεται μέσα από αργόσυρτες γραφειοκρατικές διαδικασίες και έτσι ο πολίτης τις περισσότερες φορές αναλαμβάνει να υποκαταστήσει την έλλειψη επικοινωνίας μεταξύ των υπηρεσιών.
- Είναι δύσκολη η αναζήτηση έστω και της πορείας ενός κατατεθειμένου εγγράφου, όπως π.χ. μιας αίτησης άδειας από πολεοδομία.
- Οι γραφειοκρατικές διαδικασίες δημιουργούν την «ανάγκη» για «γρηγορόσημο» και δίνουν την ευκαιρία για δημιουργία εστιών διαφθοράς.

- Οι φορείς του δημοσίου δεν έχουν την υποχρέωση να αναζητούν τη διαθεσιμότητα λογισμικού, υποδομών, πληροφοριακών και επικοινωνιακών συστημάτων σε άλλους δημόσιους φορείς ούτε και την δυνατότητα κοινής χρήσης αυτών πριν προβούν σε προμήθεια νέων με αποτέλεσμα τη σπατάλη χρημάτων.

ΒΑΣΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

- Η καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη αλλά και η βελτίωση των συνθηκών εργασίας των εργαζομένων με ταυτόχρονη αύξηση της αποδοτικότητάς τους.

- Η επιτάχυνση και επέκταση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας για επίτευξη του τρίπτυχου ευελιξία – ταχύτητα – ποιότητα με ασφάλεια στην εσωτερική επικοινωνία και λειτουργία των φορέων.

- Η πλήρης αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών προκειμένου να περιοριστεί δραστικά η γραφειοκρατία.

- Η απλούστευση των διαδικασιών με την εισδοχή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στο σύνολο, ουσιαστικά, της διοικητικής δράσης, γεγονός που θα επιφέρει δραστική μείωση των διοικητικών επιβαρύνσεων που υφίστανται πολίτες και επιχειρήσεις κατά τις συναλλαγές τους με φορείς του δημόσιου τομέα.

- Η ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών από φορείς του δημόσιου τομέα και ο ανασχεδιασμός των ίδιων των διοικητικών διαδικασιών με όρους αποδοτικότητας.

- Η διασφάλιση μέσω θεσμικών εγγυήσεων και καινοτόμων ρυθμίσεων της προστασία δικαιωμάτων των φυσικών και νομικών προσώπων που συναλλάσσονται ή επικοινωνούν με φορείς του δημόσιου τομέα με χρήση ΤΠΕ.

- Η απρόσκοπτη τήρηση της ασφάλειας δικαίου και της αρχής της νομιμότητας υπό το πνεύμα απόκρισης στις απαιτήσεις της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

- Η μείωση εμφάνισης φαινομένων διαφθοράς και η εδραίωση σχέσης εμπιστοσύνης ανάμεσα σε πολίτες, επιχειρήσεις και φορείς του δημόσιου τομέα.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

Ειδικότερα για την καθιέρωση της προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής:

Με την ηλεκτρονική υπογραφή ενός ηλεκτρονικού εγγράφου επιτυγχάνεται η σύνδεση του περιεχομένου του με συγκεκριμένο συντάκτη, είναι δηλ. ένα σύνολο χαρακτήρων που συνδέει μονοσήμαντα – και άρα με ασφάλεια και βεβαιότητα – το περιεχόμενο του εγγράφου με το συγκεκριμένο πρόσωπο που το υπογράφει.

Ουσιαστικά, πρόκειται για την απόδοση της λειτουργίας της ιδιόχειρης υπογραφής στην περίπτωση σύνταξης, διακίνησης κλπ. ηλεκτρονικών εγγράφων, με την επισήμανση ότι πρόκειται για έναν ιδιαίτερα ασφαλή τρόπο υπογραφής.

Ειδικά η χρήση προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής, μεταξύ άλλων, είναι ικανή να καθορίσει ειδικά και αποκλειστικά την ταυτότητα του προσώπου που υπογράφει το έγγραφο (**το έγγραφο έχει πράγματι υπογραφεί μόνο από το συγκεκριμένο πρόσωπο – υπογράφοντα και από κανέναν άλλο**) και επιπλέον να μπορεί να εντοπισθεί οποιαδήποτε μεταγενέστερη της υπογραφής αλλοίωση των δεδομένων, δηλ. του περιεχομένου του εγγράφου (**το περιεχόμενο δεν έχει αλλοιωθεί από την στιγμή που υπογράφηκε το έγγραφο**).

Για την υλοποίηση των στόχων μας εισάγονται καινοτόμες ρυθμίσεις, τόσο σε σχέση με το πλαίσιο εσωτερικής λειτουργίας της Διοίκησης όσο και σε σχέση με την επικοινωνία και τις συναλλαγές τους με πολίτες και επιχειρήσεις.

Ειδικότερα:

- Θεσπίζεται η υποχρέωση ηλεκτρονικής επικοινωνίας για τους φορείς του δημόσιου τομέα και του δικαιώματος ηλεκτρονικής επικοινωνίας και συναλλαγής με το δημόσιο για τα φυσικά και νομικά πρόσωπα.

- Θεσμοθετούνται κανόνες δικαίου σχετικά με την ηλεκτρονική σύνταξη, τήρηση, την ηλεκτρονική διακίνηση, διαβίβαση, κοινοποίηση και ανακοίνωση εγγράφων τόσο μεταξύ φορέων του δημόσιου τομέα όσο και μεταξύ αυτών και των φυσικών προσώπων και των ΝΠΙΔ. Εισάγονται ρυθμίσεις με τις οποίες κατοχυρώνονται οι

προϋποθέσεις για τη νομική και αποδεικτική ισχύ των ηλεκτρονικών εγγράφων που εκδίδουν και διακινούν οι φορείς του δημόσιου τομέα.

Με τις ρυθμίσεις αυτές επιτυγχάνεται η ενίσχυση της αποδοτικότητας των δημοσίων υπηρεσιών, γεγονός που συνεπάγεται ταχύτερη εξυπηρέτηση πολιτών και επιχειρήσεων με την εφαρμογή θεσμικού πλαισίου που διασφαλίζει στο ακέραιο την απαίτηση για ασφάλεια δικαίου.

- **Απαλλάσσεται ο πολίτης από την κλασσική διαδικασία επικύρωσης των ηλεκτρονικών αντιγράφων (ηλεκτρονικών/εγχάρτων εγγράφων)** εάν τα έγγραφα τηρούνται ήδη από φορέα του δημόσιου τομέα και μπορεί να επιβεβαιωθεί η ισχύς και η ακρίβειά τους. Μειώνονται έτσι τα βάρη- η γραφειοκρατία – η ελάφρυνση για πολίτες και επιχειρήσεις.

- Καθιερώνεται η δυνατότητα **ηλεκτρονικών συναλλαγών, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών οικονομικών συναλλαγών** με φορείς του δημόσιου τομέα και ανεξαρτήτως της ιδιότητας του πολίτη ή της επιχείρησης ως δικαιούχου ή οφειλέτη.

- **Θεσπίζεται η δυνατότητα φυσικών και ΝΠΙΔ να υποβάλλουν με ηλεκτρονικό τρόπο αιτήσεις, δηλώσεις, βεβαιώσεις, δικαιολογητικά καθώς και προσφορές για συμμετοχή σε δημόσιους διαγωνισμούς** εφόσον πληρούνται οι κατά περίπτωση οριζόμενες προϋποθέσεις που αφορούν την παροχή των διαπιστευτηρίων και εν γένει της ταυτοποίησης και αυθεντικοποίησης και της πολιτικής ασφάλειας.

Με τις ρυθμίσεις αυτές επιτυγχάνεται **απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών και μείωση διοικητικών βαρών για πολίτες και επιχειρήσεις**, συμβάλλοντας στην διαμόρφωση οικείου θεσμικού πλαισίου που διευκολύνει την επιχειρηματικότητα και την συναλλακτική δράση με φορείς του δημόσιου τομέα.

- Εισάγεται ως κανόνας **η αυτεπάγγελτη ή κατ' αίτηση αναζήτηση εγγράφων που τηρούνται σε οποιοδήποτε φορέα του δημόσιου τομέα προκειμένου να μειωθούν οι επιβαρύνσεις και η ταλαιπωρία πολιτών και επιχειρήσεων.**

- Ενισχύονται οι ρυθμίσεις σχετικά με το **ηλεκτρονικό πρωτόκολλο** και αποκτούν υποχρεωτικότητα εφαρμογής προς την αυτοματοποιημένη έκδοση μοναδικού αριθμού πρωτοκόλλου.

- **Προβλέπεται η δυνατότητα των πολιτών ή των ΝΠΙΔ να ενημερώνονται ηλεκτρονικά τόσο για την πρωτοκόλληση όσο και ιδίως για την πορεία της υπόθεσης που τους αφορά.**

Στόχος η ταχύτητα, η αυτοματοποίηση διεκπεραίωσης, η διαφάνεια και η καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη.

- **Θεσμοθετείται η ρητή υποχρέωση των φορέων του δημοσίου να φροντίζουν για την ασφάλεια και την αυθεντικότητα των δεδομένων και των ηλεκτρονικών εγγράφων** και αρχείων που παράγουν, καταχωρίζουν, τηρούν ή με οποιοδήποτε τρόπο διαχειρίζονται και των υπηρεσιών που παρέχουν κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων που έχουν ανατεθεί σε αυτούς.

- **Παύει να απαιτείται η αυτοπρόσωπη παρουσία του πολίτη** με τη ρητή υπαγωγή και των ηλεκτρονικών εγγράφων στο πεδίο εφαρμογής του δικαιώματος πρόσβασης στα έγγραφα και η παροχή της δυνατότητας άσκησής του με ηλεκτρονικό τρόπο.

- Οι φορείς του δημοσίου υποχρεώνονται να διαθέτουν την πληροφόρηση σε επεξεργάσιμη, με αυτοματοποιημένα μέσα, μορφή και ενισχύεται το δικαίωμα της περαιτέρω χρήσης των πληροφοριών με άδειες ελεύθερης χρήσης. Ταυτόχρονα εισάγεται υποχρέωση ευρετηρίασης και παροχής υπηρεσιών αναζήτησης.

- Λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα για **απόλυτο σεβασμό στην προστασία προσωπικών δεδομένων των πολιτών** – χρηστών ΤΠΕ, με την εισαγωγή ρυθμίσεων που ενισχύουν το επίπεδο προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικότητας, όχι μόνο κατά το στάδιο των σχεδιασμών πληροφοριακών συστημάτων και υπηρεσιών (privacy by design) και της αξιολόγησης των επιπτώσεων της εισαγωγής πληροφοριακών συστημάτων και υπηρεσιών ΗΔ (privacy impact assessment) αλλά και κατά το στάδιο της εφαρμογής του νόμου από όργανα των φορέων, με την πρόβλεψη εσωτερικού υπεύθυνου προστασίας προσωπικών δεδομένων στις ΟΔΕ των φορέων.

- Παρέχεται η δυνατότητα στους πολίτες για **διαρκή συμμετοχή στην βελτίωση λειτουργιών και υπηρεσιών** που παρέχονται από φορείς του δημόσιου τομέα με την διατύπωση παρατηρήσεων και προτάσεων, τις οποίες οι φορείς αξιολογούν και αξιοποιούν, αποτυπώνοντας θεσμικά την σαφή πρόθεση για συνεχή βελτίωση και επικαιροποίηση του τρόπου λειτουργίας των φορέων του δημόσιου τομέα με στόχο την απόκριση των παρεχόμενων υπηρεσιών στις ανάγκες των πολιτών.

- Προβλέπεται η **κοινή χρήση και αξιοποίηση** υποδομών, ΤΠΕ και δεδομένων από φορείς του δημόσιου τομέα, με σκοπό την ενίσχυση της συνεργασίας των επιμέρους φορέων και την παροχή αποτελεσματικότερων υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

- **Οι φορείς του δημοσίου υποχρεώνονται να εξετάζουν, και μάλιστα με τον πλέον πρόσφορο τρόπο, τη διαθεσιμότητα λογισμικού, υποδομών, πληροφοριακών και επικοινωνιακών συστημάτων** και εν γένει ΤΠΕ σε άλλους

δημόσιους φορείς και την δυνατότητα κοινής χρήσης αυτών **πριν προβούν σε προμήθεια, αναβάθμιση ή επικαιροποίηση ήδη υπαρχόντων.**

ΟΔΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ

Για την άμεση εφαρμογή του νόμου και την ταχύτερη ανάδειξη των ωφελειών του, καταρτίζεται ήδη οδικός χάρτης εφαρμογής του νόμου για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση.

Έχει συσταθεί από έμπειρα στελέχη Ομάδα Διοίκησης Έργου αντικείμενο της οποίας είναι η εκπόνηση του οδικού χάρτη εφαρμογής, η παρακολούθηση εφαρμογής του στη δημόσια διοίκηση και η αποτίμηση των αποτελεσμάτων του νόμου.

Κατά την εφαρμογή του νόμου θα αξιοποιηθούν τα στελέχη πληροφορικής του δημοσίου, οι μελέτες και έρευνες που έχουν γίνει στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση, ο υφιστάμενος εξοπλισμός και το λογισμικό που υπάρχει καθώς και η πλούσια τεχνογνωσία των στελεχών του δημοσίου τομέα σε τεχνικά και επιχειρησιακά θέματα.

Ο οδικός χάρτης εφαρμογής του νόμου προδιαγράφει:

- τις ενέργειες που θα πρέπει να ακολουθήσουν μετά την ψήφιση του νόμου,
- το ανθρώπινο δίκτυο που θα υποστηρίξει την εφαρμογή του νόμου σε κάθε μονάδα της δημόσιας διοίκησης,
- τις τεχνολογικές υποδομές που θα αξιοποιηθούν,
- τις φάσεις σχεδιασμού και τα χρονοδιαγράμματα, τη στρατηγική υλοποίησης,
- το οργανωτικό σχήμα και τα εργαλεία παρακολούθησης,
- τη σχέση με τις δράσεις προτεραιότητας σε θέματα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών που έχει θέσει ο Πρωθυπουργός,
- την αναφορά στους επιχειρησιακούς βραχίονες υλοποίησης (ΚΤΠ ΑΕ, ΗΔΙΚΑ ΑΕ, ΕΔΕΤ ΑΕ κ.α.).
- την αξιοποίηση των έργων που υλοποιήθηκαν στο Γ ΚΠΣ σε συνδυασμό με τις δράσεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ στο πλαίσιο κοινής στρατηγικής.

Η Υλοποίηση του Νόμου θα γίνει αποκεντρωμένα σε επίπεδο Υπουργείων και Φορέων.

Ο Νόμος και ο **οδικός χάρτης για τη μετάβαση στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση**, θα αποτελούν εργαλεία για την εξειδίκευση της υλοποίησης από κάθε φορέα.

Κατά την Φάση της έναρξης της Υλοποίησης και στη Φάση της προετοιμασίας, η ομάδα του αρχικού σχεδιασμού θα συνεργαστεί με στελέχη από όλα τα Υπουργεία προκειμένου να εξειδικευθεί ο σχεδιασμός σε βασικούς τομείς πολιτικής.

Η πλήρης έκδοση του επιχειρησιακού θα είναι διαθέσιμη στα τέλη Απριλίου ενώ με την ψήφιση του Νόμου θα παρουσιαστεί ο Οδικός Χάρτης Εφαρμογής του.

Η χρήση ηλεκτρονικών συναλλαγών από τους πολίτες με τις υπηρεσίες του δημοσίου θα περιορίσει δραστικά τη γραφειοκρατία και θα χτυπήσει την διαφθορά στο Δημόσιο.

Θα σημάνει πάνω από όλα την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη.

Αλλά και σημαντική μείωση του διοικητικού κόστους, αφού εκτιμάται ότι θα μειωθεί κατά 25%.

Αν κανείς λάβει υπόψη ότι η γραφειοκρατία στη χώρα μας αποτιμάται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σε πάνω από 16 δις ευρώ ετησίως, αυτό σημαίνει ότι είναι εφικτό να εξοικονομούνται περίπου 4 δις ευρώ κάθε χρόνο από την εθνική μας οικονομία.

Έχουν ήδη γίνει σημαντικά αλλά ταυτόχρονα μεμονωμένα βήματα προς αυτή την κατεύθυνση όπως το TAXIS και το IKA-net και πρόσφατα η εφαρμογή της ΔΙΑΥΓΕΙΑΣ η οποία σημαίνει ότι καθημερινά πάνω από 20.000 στελέχη του δημοσίου σε 1.436 φορείς δημοσιοποιούν στο διαδίκτυο πάνω από 10.000 αποφάσεις.

Με την εισδοχή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στον πυρήνα της Δημόσιας Διοίκησης μπορούμε να περάσουμε στη νέα μετά-ΚΕΠ εποχή για τη συνολική ηλεκτρονική εξυπηρέτηση του πολίτη.